

GÜNEŞ VE RÜZGAR ENERJİ SANTRAL İNŞAATLARINDA ASGARI İŞÇİLİK HESABI İLE İLGİLİ USUL VE ESASLAR AÇIKLANDI

ÖZET

1-GES inşaatları için 12.05.2023 tarihinden itibaren, RES inşaatları için 11.03.2025 tarihinden itibaren (ancak her hâlükârda inşaat fiilen tamamlanmadan önce) düzenlenmiş olmak kaydıyla; inşaat başlanmadan evvel veya ruhsatsız başlanmış olmakla birlikte inşaatın devamı esnasında alınan ilk yapı ruhsatları ile inşaatın devamı esnasında alınan yenileme ya da tadilat ruhsatları kapsamında yürütülerek tamamlanan inşaat işlerinde, asgari işçilik araştırma işlemleri, maliyet tespiti amacıyla Sosyal Güvenlik Denetmenlerine sevk edilmeksizin, geçerli ruhsatta kayıtlı toplam yapı inşaat alanı ile yapı sınıf ve grubu esas alınmak suretiyle hesaplanacaktır.

2- GES inşaatları için 12.05.2023, RES inşaatları için 11.03.2025 tarihlerinden önce düzenlenmiş ilk yapı ruhsatları kapsamında yürütülen ve inşaatın devamı esnasında imar mevzuatındaki yeni alan tanımlarına uygun geçerli bir yenileme veya tadilat ruhsatı (bu tarihler ve sonrasında düzenlenmiş) alınmayan inşaatlara ait dosyalarda, inşaat maliyeti Sosyal Güvenlik Denetmenlerince tespit edilecektir.

Söz konusu denetimler neticesinde düzenlenecek raporlarda, mevcut ruhsatta yer alan eksik veya sınırlı alan verilerine bağlı kalınmaksızın, asgari işçilik hesabına esas maliyet bedeli tesisin teknik bütünlüğü dikkate alınarak tespit edilecektir.

3- Yapı ruhsatı bulunmaksızın yapımı tamamlanan, ancak Yapı ruhsatının GES inşaatları için 12.05.2023, RES inşaatları için 11.03.2025 tarihleri ve sonrasında düzenlenmiş olması ve Asgari işçilik hesabında esas alınacak yıl için ilgili yapı sınıf ve grubuna ait yapı yaklaşık birim maliyet bedelinin yayımlanmış olması halinde asgari işçilik araştırması, ruhsatın inşaatın tamamlandığı tarihten sonra alındığı üzerinde durulmaksızın ruhsatta kayıtlı toplam yapı inşaat alanı ile yapı sınıf ve grubu esas alınmak suretiyle inceleme yapılmaksızın ilgili SGK ünitesi tarafından yapılacaktır.

GES inşaatlarında 2024 yılı Tebliğinde I-D yapı sınıf ve grubu için , RES inşaatlarında 2023 yılı Tebliğinde V-E yapı sınıf ve grubu için yayımlanmış bir maliyet bedelinin bulunmaması halinde maliyet tespiti Sosyal Güvenlik Denetmenlerince yapılacaktır.

4- 20.04.2026 tarihi itibarıyla fark prim borcu idari aşamada kesinleşmiş olan dosyalar hakkında yeniden değerlendirme işlemi yapılmayacaktır.

Buna karşın, denetim raporu düzenlenmiş veya ünitece asgari işçilik araştırması yapılmış olmasına rağmen, fark prim borcu henüz idari aşamada kesinleşmemiş olan dosyalarda asgari işçilik maliyetinin açıklanan usul ve esaslara aykırı olarak hesaplandığı anlaşılmalr için yeniden asgari işçilik hesabı yapılacaktır.

GÜNEŞ VE RÜZGAR ENERJİ SANTRAL İNŞAATLARINDA ASGARI İŞÇİLİK HESABI:

5510 sayılı Kanun'un 85'inci maddesinin ikinci fıkrası, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nin (SSİY) 110, 111 ve 112'nci maddeleri ile 2011/13 sayılı Genelge'de yer alan usul ve esaslar çerçevesinde; kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ile bankalar tarafından ihale mevzuatına göre yaptırılan işler ile özel nitelikteki inşaat işlerinde yeterli işçilik bildirilip Bildirilmediğinin SGK tarafından araştırılması gerekmektedir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde yapılan düzenlemeler uyarınca, söz konusu tesislerin yapı inşaat alanı hesaplamaları, tereddüde yer bırakmayacak şekilde nesnel ve standart bir yöntemle bağlanmıştır.

Bu kapsamda anılan Yönetmeliğin 5'inci maddesine;

-GES Yapıları Bakımından:12.05. 2023 tarihli ve 32188 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan değişiklikle eklenen otuz birinci fıkrafta, "Güneş kaynaklı yenilenebilir enerji sistemlerinin yapı inşaat alan hesabında, fotovoltaiik panelleri taşımak amacıyla yapılan çerçeve/konstrüksiyon imalatının dış ölçüleri içinde kalan alanın yatay izdüşümü dikkate alınır."

-RES Yapıları Bakımından: 11.03.2025 tarihli ve 32838 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan değişiklikle eklenen otuz üçüncü fıkrafta, "Rüzgâr kaynaklı yenilenebilir enerji sistemlerinin yapı inşaat alan hesabında; rüzgâr türbinlerinin tabi veya tesviye edilmiş zemin altı dâhil temel alanı ile kulenin yüzey alanı toplamı dikkate alınır."

Hükümlerine yer verilmiştir

İmar mevzuatında yapılan söz konusu düzenlemelerle güneş ve rüzgâr kaynaklı yenilenebilir enerji sistemlerinin yapı inşaat alanının hesaplanmasına ilişkin usul ve esaslar netleşmiş; bu durum, asgari işçilik araştırmalarında yapı ruhsatında yer alan toplam yapı inşaat alanı ile yapı sınıf ve grubu bilgilerinin doğrudan esas alınmasına imkân sağlamıştır.

Yapılan düzenleme, lisanslı veya lisanssız ayrımı gözetilmeksizin sadece özel nitelikteki GES ve RES inşaat işlerini kapsamakta olup kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ile bankalar tarafından ihale mevzuatına göre yaptırılan GES ve RES inşaatları bu mevzuatın kapsamı dışındadır.

Özel nitelikteki GES ve RES inşaatlarına ilişkin asgari işçilik araştırma işlemlerinde aşağıda açıklanan usul ve esaslar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

A-GES VE RES İNŞAATLARINDA ASGARİ İŞÇİLİK UYGULAMA ESASLARI;

A.1 Yapı Ruhsatı Verileri Esas Alınmak Suretiyle Maliyet Tespiti

GES inşaatları için 12.05.2023 tarihinden itibaren, RES inşaatları için 11.03.2025 tarihinden itibaren (ancak her hâlükârda inşaat fiilen tamamlanmadan önce) düzenlenmiş olmak kaydıyla; inşaat başlanmadan evvel veya ruhsatsız başlanmış olmakla birlikte inşaatın devamı esnasında alınan ilk yapı ruhsatları ile inşaatın devamı esnasında alınan yenileme ya da tadilat ruhsatları kapsamında yürütülerek tamamlanan inşaat işlerinde, söz konusu ruhsatlarda yer alan toplam yapı inşaat alanının, imar mevzuatındaki yeni alan tanımları ve hesaplama usullerine uygun olduğu kabul edilecektir.

Belirtilen tarih koşulunu sağlayan (ilk veya yenileme/tadilat ruhsatlı) işlere ait asgari işçilik araştırma işlemleri, maliyet tespiti amacıyla Sosyal Güvenlik Denetmenlerine sevk edilmeksizin, geçerli ruhsatta kayıtlı toplam yapı inşaat alanı ile yapı sınıf ve grubu esas alınmak suretiyle SGK ünitesince sonuçlandırılacaktır.

Örnek : 10.12.2025 tarihinde tamamlanan RES inşaatına ait ruhsatta, toplam yapı inşaat alanının 4.500 m² (4.400 m² RES türbin inşaat alanı, 100 m² şalt sahası) olarak belirtildiği varsayıldığında; Yapı ruhsatının RES inşaatları için öngörülen 11.03.2025 tarihinden sonra (20.04.2025 tarihinde) düzenlenmiş olması nedeniyle, asgari işçilik araştırma işlemi, 4.500 m²'lik toplam yapı inşaat alanı ile ruhsatta kayıtlı yapı sınıf ve grubu esas alınarak ünitece sonuçlandırılacaktır.

A.2 Denetim Marifetiyle Yapılacak Maliyet Tespiti

GES inşaatları için 12.05.2023, RES inşaatları için 11.03.2025 tarihlerinden önce düzenlenmiş ilk yapı ruhsatları kapsamında yürütülen ve inşaatın devamı esnasında imar mevzuatındaki yeni alan tanımlarına uygun geçerli bir yenileme veya tadilat ruhsatı (bu tarihler ve sonrasında düzenlenmiş) alınmayan inşaatlara ait dosyalar, doğrudan ünitece sonuçlandırılmayacağından, inşaat maliyetinin tespiti amacıyla Sosyal Güvenlik Denetmenlerine sevk edilecektir.

Söz konusu denetimler neticesinde düzenlenecek raporlarda, mevcut ruhsatta yer alan eksik veya sınırlı alan verilerine bağlı kalınmaksızın, asgari işçilik hesabına esas maliyet bedeli tesisin teknik bütünlüğü dikkate alınarak tespit edilecektir.

Örnek : 01.03.2022 tarihinde yapı ruhsatı düzenlenen ve 10.04.2022 tarihinde yapımına başlanan GES inşaatında, inşaat süresince herhangi bir tadilat ruhsatı alınmadığı ve inşaatın 15.08.2024 tarihinde tamamlandığı varsayıldığında;

Yapı ruhsatının GES inşaatları için öngörülen 12.05.2023 tarihinden önce (01.03.2022 tarihinde) düzenlenmesi ve inşaat süresince yeni alan tanımlarına uygun bir tadilat ruhsatı alınmaması nedeniyle, maliyet tespiti Sosyal Güvenlik Denetmenlerince yapılacaktır.

A.3 Yapımı Tamamlandıktan Sonra Ruhsatlandırılan GES ve RES İnşaatları

Yapı ruhsatı bulunmaksızın yapımı tamamlanan, ancak daha sonra ilgili idarelerce ruhsatlandırılan GES ve RES inşaatlarında, asgari işçilik araştırmasının üniteye yapılabilmesi için;

-Yapı ruhsatının GES inşaatları için 12.05.2023, RES inşaatları için 11.03.2025 tarihleri ve sonrasında düzenlenmiş olması,

-Asgari işçilik hesabında esas alınacak yıl için ilgili yapı sınıf ve grubuna ait yapı yaklaşık birim maliyet bedelinin yayımlanmış olması,

Koşullarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

Bu iki koşulun birlikte sağlanması halinde araştırma işlemi, ruhsatın inşaatın tamamlandığı tarihten sonra alındığı üzerinde durulmaksızın ruhsatta kayıtlı toplam yapı inşaat alanı ile yapı sınıf ve grubu esas alınmak suretiyle SGK ünitesince sonuçlandırılacaktır.

Koşullardan herhangi birinin veya her ikisinin birlikte sağlanmaması durumunda ise asgari işçilik araştırmasına esas maliyet tespiti Sosyal Güvenlik Denetmenleri marifetiyle yapılacaktır.

Örnek : 15.03.2024 tarihinde yapımına başlanıp 30.04.2025 tarihinde tamamlanan GES inşaatına ilişkin yapı ruhsatının 19.02.2026 tarihinde düzenlendiği ve ruhsatta yapı sınıf ve grubunun I-D olarak belirtildiği varsayıldığında;

Yapı ruhsatı GES inşaatları için öngörülen 12.05.2023 tarihinden sonra (19.02.2026 tarihinde) düzenlenerek birinci koşul sağlanmış olsa da esas alınacak 2024 yılı Tebliğinde I-D yapı sınıf ve grubu için yayımlanmış bir maliyet bedelinin bulunmaması (ikinci koşulun gerçekleşmemesi) nedeniyle, maliyet tespiti Sosyal Güvenlik Denetmenlerince yapılacaktır.

A.4 Araştırma ve İlişiksizlik Belgesi Düzenleme Süreçlerinde Ortak Esaslar

Belirtilen inşaatlardaki asgari işçilik incelemelerinde;

-Tesisin teknik bütünlüğü esas olduğundan hesaplama ve belge düzenleme süreçlerinde yalnızca sınırlı alanlar (şalt sahası, trafo binası, idari bina, bekçi kulübesi, zemin işleri gibi) dikkate alınarak maliyet bedelinin eksik hesaplanmasına sebebiyet verecek şekilde parçalı işlem tesis edilmeyecektir.

-Sözleşme bedeli ile mukayese işleminde, ruhsat verilerine dayalı maliyet tespit usulü gereği SGK ünitesi tarafından hesaplanan veya Sosyal Güvenlik Denetmenlerince düzenlenen raporla tespit edilen maliyet bedeli, varsa sözleşme bedeli ile mukayese edilecek ve yüksek olan tutar araştırmaya esas maliyet bedeli olarak dikkate alınacaktır.

-Düzenlenecek ilişiksizlik belgelerinde yer alan yüzölçümü bilgisi, yapı ruhsatındaki toplam yapı inşaat alanı verisi ile birebir aynı olacaktır.

-İşverenlerin ilgili idareler nezdinde yürüttükleri yapı kullanma izin belgesi işlemlerinde herhangi bir tereddüt veya mağduriyet yaşanmaması adına, düzenlenecek ilişiksizlik belgelerine "sadece trafo alanı dikkate alınmıştır" veya "panel alanları hariç tutulmuştur" gibi tesisin bütünlüğünü parçalayan ve belgenin kapsamını daraltan herhangi bir sınırlayıcı ifade veya açıklama eklenmeyecektir.

B- GEÇİŞ SÜRECİNDEKİ DOSYALARIN YENİDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

B.1 İşlem Tesis Edilmiş Ancak İdari Aşamada Kesinleşmemiş Dosyalar

İlgili mevzuat bölümünde belirtilen genel yazının yayımı tarihi olan 20.04.2026 itibarıyla, fark prim borcu idari aşamada kesinleşmiş olan dosyalar hakkında yeniden değerlendirme işlemi yapılmayacaktır.

Buna karşın, denetim raporu düzenlenmiş veya ünitece asgari işçilik araştırması yapılmış olmasına rağmen, fark prim borcu henüz idari aşamada kesinleşmemiş olan dosyalarda asgari işçilik maliyetinin yukarıda açıklanan usul ve esaslara aykırı olarak hesaplandığı anlaşılanlar için yeniden asgari işçilik hesabı yapılacaktır.

B.2 Denetim Süreci Devam eden Dosyalar

20.04.2026 tarihi itibarıyla maliyet tespiti amacıyla Sosyal Güvenlik Denetmenlerine sevk edilmiş olmakla birlikte henüz raporu düzenlenmemiş olan dosyalarda;

Maliyet tespiti Ruhsatlara göre gerçekleştirilecek olması durumunda, maliyet tespitine yönelik denetim faaliyeti sonlandırılacaktır. Ancak, denetim sürecinde kayıt ve belge ibraz yükümlülüğüne uyulmaması veya Kanun'a aykırı başkaca hususların tespiti halinde, bu durum ilgili denetmen tarafından ayrıca rapor düzenlenecektir.

Saygılarımızla...

[20.04.2026 Tarih 139219762 sayılı SGK Genel yazış.....>](#)